

stæderne eet, eller jeg vil endog sætte to Medlemmer mere, end der nu er foreslaaet, vilde fremkalde Interesseskrid, saa er det jo ganske aabenbart, at der maa være forskellige Interesser, som kunne komme til at strides; men hvorledes man netop skulde fremkalde en saadan Strid ved at give Rjebstæderne eet Medlem mere, end der er foreslaaet, medens den aldeles ikke vilde fremkomme, naar man gav dem de 3 Medlemmer, der foreslaaes i Udkastet, det formaar jeg ikke at indsee. Den ærede Rigsdagsmand er derved kommen i en Modsigelse med sig selv, som viser, at det, han har omtalt, ikke holder stik. Den ærede Rigsdagsmand advarede endelig meget stærkt imod, saa nøie at see paa, hvormange Medlemmer den ene eller anden af de forskellige Samfundsklasser kom til at vælge til disse Raad; men det er ganske forunderligt at høre en saadan Udtalelse af ham. Den ærede Rigsdagsmand holder jo dog ved alle Leiligheder, hvor der bliver Spørgsmaal om Sammensætningen af Bestyrelser, det være sig af lovgivende Forsamlinger eller Communalforsamlinger, meget stærkt paa sin bestemte Mening med Hensyn til Sammensætningen og anseer den ingenlunde for en ligegyldig Ting. Naar der er Tale om at udøve Valgret med Hensyn til saadanne Forsamlinger, saa er det aabenbart, at den ærede Rigsdagsmand gjør sig al Umage for — hvad alle vi Andre jo ogsaa gjøre — at Valget kan falde i den Retning, som han anseer for den rigtige. Han er altsaa, baade naar der er Tale om at skrive Love om Sammensætningen af saadanne Forsamlinger, og naar der er Tale om, ifølge Lovens at udøve sin Valgret dertil, ganske enig med os i, at ansee dette for meget vigtigt; men han vil faae os Andre til at troe, at det ikke bethyder noget; at det ikke kommer an paa, om Sammensætningen er saadan eller saadan, om den ene Klasse af Befolkningen vælger Flere eller Færre, det er blot de Spørgsmaal, der komme frem i de forskellige Sager, som er det Vigtige. Nei, det faaar han os ikke til at troe; han maatte da ialtsald gaae forud med sit eget Exempel og vise, at han selv, hvor der er Tale om, at han skal have sin Mening gjort gjældende, anseer det for noget ligegyldigt og Ubigtigt. Jeg

troer, at Enhver maa erkjende, at hvad man end troer og tænker om sig selv, sin egen Frisindethed, sin egen Følelighed og sin egen Liberalitet, saa kan man dog ikke slaae sig til Ro ved, at Andre ogsaa forsikre, at de ere frisindede og folkelige Mænd, men man fordrer noget Mere. Man tiltroer dem ikke at være frisindede og folkelige i den Betydning af Ordet, hvori man selv tager det, uden at de igjennem deres offentlige Handlinger og deres offentlige Færd vise, at de ere frisindede i den Forstand, som man anseer for at være den rette; men naar det er Tilfældet, saa kan man jo ingenlunde forlange, at Andre skulle slaae sig til Ro med at sige: det er ligegyldigt, hvem der bliver valgt, thi de ere Allesammen frisindede og folkelige Mænd. Det bliver Talemaader, der i det virkelige Liv ikke komme til at faae nogen Betydning, og naar man staaer op og formaende og advarende anpriser en saadan Tænkemaade, saa gjør det et forunderligt Indtryk paa dem, man vil advare i saa Henseende, naar den Bedkommende i sit hele Liv viser, at han ikke troer paa den Være, han selv vil søge at faae Andre til at troe paa.

Den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 7de Valgkreds (C. Petersen) skal jeg ikke indlade mig med; men der er et Par Udtalelser af ham, som vise, at han i to Punkter ikke har forstaaet mig ret, og det er mig af Vigtighed, at han netop kommer til at forstaae, hvad jeg har sagt med Hensyn til disse Punkter. Han anførte, at jeg skulde have sagt, at efter Næringslovens Krafttræden ville være Rjebstæder gaae tilgrunde. Det har jeg ikke sagt; jeg har sagt, at flere af vore mindre Rjebstæder ville gaae tilgrunde. Det er nu saa heldigt, at det, jeg igaar udtalte, foreligger trykt, og deraf fremgaaer det ogsaa, at jeg har brugt det Udtryk: „flere af vore mindre Rjebstæder“, og den ærede Rigsdagsmand vil let see, at der er stor Forskel paa, enten man siger, at Rjebstæderne ville gaae tilgrunde, eller man siger: flere af vore mindre Rjebstæder ville gaae tilgrunde. Det er efter min Mening klart, at naar en Rjebstad ikke ligger meget heldigt, og der rundt omkring i dens Omland reiser sig Rjebmænd, der drive Handel i stort